



# Silovit odpor Nemcev v Italiji

## ZAVEZNIKI ODBIJajo HUDE NAPADE; DRUGE VESTI

**Neapelj, Italija.** — Nemci so vrgli zadnje dni več svojih najboljših divizij na fronto pod Rimom, kjer so se zaveznički pred tedni izkrcali pri Nettuno in Anzio in si ustanovili oporišča na več kakor 20 milj široki fronti. Zaveznički so tu dospeli že do ceste Appia, ki vodi po nižavi v zaledju v Rim. Iz teh točk so zaveznički resno ogroženi Nemci, ki se borijo v gorovju okrog Cassino in drugih krajih, da jih obkolijo in postavijo tako med dva ognja, iz katerega bi Nemci težko našli izhod. Da ta zaveznički načrt preprečijo, so Nemci koncem zadnjega tedna začeli silovitim protinapadom proti zavezničkim oporiščem pri Nettuno in istočasno ljtajo napadajo zavezničke tudi pri Cassino in angleško osmo armado ob jadranski obali. Najhujši boji so v teku. Nemci pač

računajo na hitrost, da bi zaveznički vrgli nazaj in jih tako disorganizirali za nekaj časa, dokler ne utrdijo pokrajine okrog Rima. Obenem pa se tudi bojijo, ako se zaveznički pomaknejo višje proti severu, jim bo tem dana vsa prilika za ustanovitev letalskih baz v neposredni bližini Nemčije, kar si Nemci nikakor ne želijo. To so razlogi, da zdaj Nemci skušajo za vsako ceno zaustaviti zavezničke v Italiji in če moč iste potisniti nazaj v južno Italijo. (Dalje na 4. strani)



ENA VODILNA SKUPINA PROTI DRUGI

Britiški commandi in ameriški rangerji častijo drug drugemu, potem ko so izčistili veliko cesto iz Anzio, Italija, kjer je eno zavezničkih točk za izkrcanje pri invaziji južno od Rima. Ti možete bili poslanji pred invazionskimi silami.

## NOVI PORAZI NEMCEV V RUSIJI; UDAR NA FINCE

**Moskva, Rusija.** — Zadnje dni so tri ruske armade izvovale večje zmage. Četra generala Govora na severu so prekorčile reko Narvo v Estoniji in se hitro pomicajo naprej v notranjost Estonije. V Dolnjem Dnjepru pa so Vatutinove čete obokile pet nemških infanterijskih divizij pri mestu Nikopol, katere se bodo težko izmuznile iz ruske pasti. Tako omenjajo zadnja poročila.

Na osrednjih ruskih frontih so bili boji zadnja dva tedna v nekem zastaju. Razlogi za to so v izredno mitem letošnjem vremenu. Močvirnate pokrajine, ki so navadno že v novembrovem zamrznile in se niso otajale do maja meseca, so letos skoro celo zimo v blatu in vodi. Težje vojaške opreme ni mogoče poljubno premikati v takem terenu. A kljub temu so ruske čete napredovale za več milj tudi v osrednjem sektorju ruske fronte. Južno pod pripetskim močvirjem so ruske predstrelže le še samo 45 milj od meje, do ka-

tere so Rusi zasedli Poljsko, ko je Hitler napadel isto. Na jugu pri Krivom rogu pa so Rusi razbili nemško črto, prezreali železniško progo pri Apostolovu in več kakor 50,000 Nemcev je v zajetju.

Iz Stockholma na Švedskem poročajo, da so v nedeljo po dnevnu in ponoči ruski letalci bombardirali Helsinski finski prestolno mesto, katero gori na več krajih. Rusi so posvarili Fince že pred tednom dni in že preje, naj se umaknejo iz vojne in obrne hrbit Hitlerju, kar so na Finci ignorirali. Zdaj bodo želi posledice, kakor zgleda. Ruski medved se bliža Finski in z njim se ni za šaliti.

## KOMENTIRANJA GLEDE SOVJETSKIH NOTRANJE POLITIČNE UREDITVE

**London, Anglija.** — Prvi odmevi na vest iz Moskve, ki je prišla v svet z novico, da je vrhovni sovjetski zbor v Moskvi sprejel Molotov načrt in predlog za notranjo preureditev sovjetskih republik, da bodo v bodoče imele neke avtonomije in poslovale na načelu neke državne neodvisnosti vsaka sama zase, so se začuli te zadnje dni. Odmevi so različni. V osiških krogih prilivajo tej novici olja s povdarjanjem, da je to dokaz, da Rusija ima namen in načrt diktirati povojnemu svetu. Drugi zoper bolj zmerno komentirajo in omenjajo razloge, ki so predvili Rusijo do tega.

Ni dvoma, da bodo zlasti nemški krogi nategovali to vest na vse mogoče načine, da bi z njo zabil klin med Rusijo in Anglijo. Kar se tiče pa ameriških krogov se pa zdi, da skušajo razen par izolacijonistov ruski korak pravilno razumevati.

Zmerni ameriški komentatorji omenjajo, da Rusiji ni zameriti, če se pripravlja politič-

### AMERIČANI BODO POLOŽILI CEVI ZA OLJE MED PERZIJO IN SREDOZEMLJEM

Washington, D. C. — Ameriška vlada bo začela v kratkem graditi zvezo med perzijskim zalinom in vzhodnim obrežjem sredozemskega morja. Položila bo debele cevi preko obširnega ozemlja Bližnjega vzhoda, ki meri do 1300 milj, po katerih bodo Amerikanci dobavljali direktno iz Perzije surove olje, katerega bodo čistili v rafinacijah, ki jih bodo v te namene postavili ob sredozemskem obrežju. Podvzeti bo stalo okrog 165 milijonov dolarjev. Upravljal ga bodo štiri ameriške oljne družbe. Vlada bo vložila kot investicijo v podvzetje stroške, kar bo gradnja cevne zveze stala in oljne družbe bodo vladli odplačale investicijo v dobi 25 let, s primernimi obrestmi in deleži čistega dobička, ki se bo sproti določal. Ameriške oljne družbe imajo s tem načrt ustanoviti stalno rezervo olja, ki bo znana do enega bilijona sodov olja.

### VSAK PO SVOJE . . .

Springfield, Ill. — M. J. Copp je imel navado, da je svoj denar skrival pod sprednjim sedež v svojem avtomobilu. Delal je to že dolgo časa. Te dni pa je ves obupan prišel na policijo in se pritožil, da je dal v garažo oprati svoj avtomobil mu je iz avtomobila izginil denar. Kaj mu naj policija pomaga zdaj? Izmaknjeni znesek znaša \$2,700.00, pravi poročilo.

### MED ŠPANSKO ČEBULO NAŠLI BOMBO

London, Anglija. — Ko so v soboto izložili v angleški luki pošiljatev španske čebule, so v nekem zabolju našli med čebulo bombo. Pred nekaj tedni so našli na enak način med španskimi oranžami bombe. Angleški vladni krogi so prepričani, da te bombe polagajo osišči agentje, ki jih je polno v Španiji. Pred nekaj tedni so ostro protestirali pri španski vladi, da ta tri osiščne vohune na svojih tleh. Pričakuje se, da se bo vsled tega položaj še bolj poostrial.

Zadnji govorijo o Rusiji zmerno in vidi se, da razumevajo njeno stališče. Onim, ki z Rusijo strašijo pa gre le zato, da bi zanesli med zavezničke razdore.

### KRIŽEM SVETA

Sydney, Avstralija. — Zaveznički letalci, ki so napadli zadnji četrtek japonsko bazo Wewak v Novi Gvineji so uničili Japoncem 80 letal. Napad je bil nepriskakovani. Zaveznički težki bombniki so zalutili japonska letala na postajališču v jih zadali občuten udarec.

Berne, Švica. — Iz Italije došla poročila omenjajo, da so nazijske oblasti v Italiji izdale nove stroge odredbe za vse civilno prebivalstvo. Po sončnem zahodu, pa do sončnega vzhoda ne smejo civilisti nikamor od doma, razen oni, ki imajo posebna dovoljenja. Prestopki se strogo kaznujejo, nekateri s smrtno.

London, Anglija. — Radio postaja v Vichyu na Francoskem je objavila, da je v Hennessy pogorela velika francoska vinarna in distilacijska tvorница. Nad 12,000 galonov konjak je ogenj uničil, pravi poročilo.

Berwick, Pa. — Tukajšnji naborni odbor je pozval v vojaško službo 37 let starega Harry Setzer-ja, ki ima sam devet otrok in tri vnake. On je oče in starci oče. Tako imajo v takih slučajih pri vojakih tudi "stare očete".

Stockholm, Švedska. — Poročila iz Danske omenjajo, da sabotiranje po vsej deželi narašča. Danci ovirajo proizvodnje po tovarnah in vseprisvojeno kjerkoli morejo. Kolikor bolj slutijo, da poraz za Nemce prihaja, toliko bolj narašča odpor med Danci.

Jeruzalem, Palestina. — Angleške oblasti, ki so po vseh mestih v Palestini pred trem in pol leti uvedle strogo zatemnitve, so te dni zoper dovolile prebivalcem Palestine, da smerijo uporabljati po noči luči. Vojna nevarnost se je od svete dežele odmaknila.

Barcelona, Španija. — Iz Milana došla vest omenja, da so nemške oblasti ustrelile 50 italijanskih ujetnikov radi umora policijskega načelnika v Milanu. Poročilo ne omenja, če je bil umorjeni načelnik Nemec ali Italijan.

### ZENA JE PADLA IZ KRSTE; VDOVI SOPROG TOŽI ZA \$25,000 ODŠKODNINE

Filadelfija, Penna. — Charles Bauman v Pittstownu, N. J. je vložil te dni tožbo proti Bangor Casket Mfg. Co. v Bangor, Pa. in Ashton Casket Co. v Eastonu, Pa., za \$25,000.00 odškodnine. Bauman toži omenjene tvornici radi sledenega vzroka: Lansko leto mu je umrla žena, katere pogreb se je vršil 26. aprila 1943. Na cerkvenih stopnicah v Clinton, N. J. se je pri pogrebu dogodilo, da je padlo iz krste dno in iz iste umrla žena, katere truplo je zadelo in udarilo in njega. Mož se je tako prestrašil, da mu je ta dogodek popolnoma runiral žive. Lasje so mu popolnoma osveli od strahu, ponoči ne more spati in ima straha privide in sanje. Sedaj toži imenovani družbi, češ, da mu je njihov slab izdelek vse to povzročil, kar je proti zakonu in zato ste družbi odgovorni za povzročitev njegovega stanja. Javnost s zanimaljem čaka, kako bo ta tožba izpadla.

### NEMCI V BALTIŠKIH DRŽAVAH SE PRIPRAVLJAJO NA BEG

Stockholm, Švedska. — List "Aftontingen" je objavil članek svojega dopisnika iz Rige, da nemške oblasti v Latviji, Estoniji in Litvinski pripravljajo številne transportne, da bodo preprečili v Nemčijo do 1,500,000 Nemcev, ki so se zadnje dve leti naselili po baltiških državah. Mnogi so zadnje tedne že odšli, drugi še čakajo prevoza.

### TOJO OPOZARJA JAPONCE NA NEVARNOST

New York, N. Y. — Japonski prvi minister Hideki Tojo je povdral to zadnjo soboto pred parlamentom, da Japonsko ogroža večja in večja sovražna vojna aktivnost. V kratkem se bo odločila usoda Velike vzhodne Azije in usoda Japonske. Apeliral je za narodno edinstvo in da je potreba, da se mobilizira 100 milijonov japonskega naroda, za vojsko in za vojno dela, da se izvojuje odločilno zmago.

## ZAVEZNIŠKI AEROPLANI BOMBARDIRALI MARIBOR

Slovenija je zdaj ena sama bojna fronta. Ljuti boji se vršijo tam te dni. Prilično oboroženi partizani se uspešno merijo z nemškimi oddelki.

Tito je nakleštil nazijske oddelke v Sloveniji

London. — Jugoslavske čete so strelle šest nemških posadk, katere so poskušale predrasti skozi partizansko obrambo v osvobojeno ozemlje Slovenije. Tako naznanjal maršal Tito in pristavlja da so za partizanski uspeh odgovorne zaloge, ki so mu jih zaveznički poslali zadnji mesec, pa tudi zaveznički zračni in pomorski napadi na nemške pozicije v Jugoslaviji. Dosedanji nemški napadi so bili razpršeni, pravi Tito, toda zagrizeno bojevanje se nadaljuje na slovenski bojni fronti.

Zavezničke zračne sile so spet pomagale Titu in sicer s ponočnim letalskim napadom na Maribor. Tako poroča zaveznički glavni stan v Alžiru.

Ostre borbe se odigravajo, kakor pravi Tito, ob hrvatskih dalmatinskih obali, kjer si nazioni prizadevajo, da bi preprečili zaveznički dovoz raznih zalog za partizane.

### Jugoslovani nabrisali izbrane alpinske čete

London. — Jugoslovanski partizani prizadevajo velike izgube izbrani nemški alpinski divizijski v Dalmaciji ter so zavzeli kraj Promina. Ljuto bojevanje se vrši na 30 milj dolgi dalmatinski front od Knina do Benkovaca.

Kairo poroča, da so Nemci poklicani ogerške čete, da bi z njimi okreplili svoje čete v Jugoslaviji. Partizani napadajo na več krajih, z namenom, da bi tako preprečili Nemcem povzročiti, da mu je ta dogodek popolnoma runiral žive. Lasje so mu popolnoma osveli od strahu, ponoči ne more spati in ima straha privide in sanje. Sedaj toži imenovani družbi, češ, da mu je njihov slab izdelek vse to povzročil, kar je proti zakonu in zato ste družbi odgovorni za povzročitev njegovega stanja. Javnost s zanimaljem čaka, kako bo ta tožba izpadla.

### Partizani so zoper zavzeli svojo zgubljeno prestolnico

London. — Še pred 14 dnevi se je partizanom končno venadar posrečilo, da so Nemcem spet iztrgali svojo glavno postajo v Bosni, mesto Jajce.

Druge partizanske edinice pa so očistile okolico južno od Jajca in tako dosegle, da se so v tem mestu zaenkrat ni batil sovražnikovega napada. Prezgale so nameč prvo nemško alpinsko divizijo in neko motorizirano divizijo iz okrožja med Glamočem, 28 milj jugozahodno od Jajca, in Mikonicgradom.

Nemške edinice so se priborile v Prozor, 40 milj južno-vzhodno od Jajca, pa so jim partizani končno zadali hude izgube ter jih zapodili.

### Na tisoče oseb aretiranih v Zagrebu v zasebnih stanovanjih

Washington, D. C. — Na tisoče oseb je bilo aretiranih v Zagrebu v noči 15. januarja v teku policijske preiskave zasebnih stanovanj, ki je bila izvedena s podporo ustaških čet. Radio Brazzaville, ki je posta-

ja borbenih Francozov, je trdil v svoji oddaji, katero je zabeležil OWI, da se nahaja med aretiranimi tudi hrvaški minister za trgovino in 30 oseb, ki so z njim v temi zvezni.

Radio Budimpešta poroča, da se je začelo preiskavanje stanovanj v soboto ponoč ob enajstih, ter trajalo 12 ur. Predno se je stvar začela, je zagrebški radio objavil policjski dekret, ki je prepovedal vsemu prebivalstvu hrvaške prestolnice, neglede na njih načinosti, iti na ulico, do preklica. Okna so moralna biti zaprtata. Istočasno so ustaške sile zasedle vse ulice in javna poslopja — imeli so povelje takoj streli, ako bi se kdo predrnjal, da prestopi določbe tega policijskega dekreta. Telefonske zveze Zagreba z zunanjim svetom so bile pretrgane, tako da ni mogel nikdo vstopiti v zveze bodisi sosednjimi hišami ali z zunanjim svetom.

Vso noč in še v nedeljo zjutraj so preiskovali skupine treh treh — po en policaj, en ustaš in en član poglavnikov tajne policije — zasebna stanovanja v prestolnici in iskalci ljudi, žive v mestu brez dovoljenja. Baje je policija ujela v svoje mreže na tisoče ljudi, o katerih sumijo, da so nasprotno Pavličevemu režimu. V teku preiskave je prišlo do zračnega alarmu, toda letal ni bilo nad Zagreb.

# AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski  
list v Ameriki.  
Ustanovljen leta 1891

The first and the Oldest Slovene  
Newspaper in America.  
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaže in tiska:  
**EDINOST PUBLISHING CO.**  
Naslov uredništva in uprave:  
1849 W. Cermak Rd., Chicago  
Telefon: CANAL 5544

Published by  
**EDINOST PUBLISHING CO.**  
Address of publication office:  
1849 W. Cermak Rd., Chicago  
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Subscription:

Za celo leto	\$4.00	For one year	\$4.00
Za pol leta	2.00	For half a year	2.00
Za četr leta	1.25	For three months	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$4.50	For one year	\$4.50
Za pol leta	2.25	For half a year	2.25
Za četr leta	1.50	For three months	1.50

Dopisniki so prošenji, da dopise pošljajo edino male prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvo najkasneje do petka sijtajr prejšnji teden. Za petkovico številko pa najkasneje do sreda južra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokov pisanje uredništvo ne vraca.

**POZOR!** Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

## REPUBLIKANCI BODO LETOS POKAZALI SVOJO MOČ

Dasi smo še bolj v začetku leta, lahko na podlagi gotovih znamenj že zdaj predvidevamo prav živahne politične spopade med obema glavnima političnima strankama v deželi. Pri zadnjih treh narodnih volitvah v letih 1932, 1936 in 1940 so se republikanci klaverno odrezali v narodnih volitvah. Ljudstvo pač kmalu ne pozabi, kakšne čase je doživel pod republikanskimi administracijami in kdo mu je prišel na pomoč v najtežjih časih in je izboljšal gospodarsko in socialno stanje v deželi. Odrešenje je prišlo z Rooseveltom in njegovo administracijo. Tega se utajiti ne da.

S tem, da smo bili pahnjeni v vojno, kakor smo bili po zahrtnjem napadu osiščnih sil, sicer daje Rooseveltu ponovno priložnost, da ga bo narod zopet izvolil, ker ima pač v njega največje zaupanje izmed vseh voditeljev v deželi. Da je Roosevelt med vsemi najbolj iskren do malega človeka, je razvidno iz njegovih dosedanjih prizadevanj, s katerimi se je trudil, da je prinesel deželi boljše gospodarske in socialne spremembe. Zato mu povprečen državljan tudi v teh nevarnih in negotovih časih največ zaupa, da bo borbo z osiščnimi silami najbolj uspešno in zadovoljivo končal. Baš to zaupanje v Rooseveltu je njegovo najboljše politično orožje proti njegovim političnim nasprotnikom. In s tem orožjem bo skoro sigurno tudi zmagal.

Bo pa letošnja volilna kampanja zelo huda in vroča. Republikanci bodo uporabljali proti Rooseveltu in njegovemu administraciji svoje orožje, ki obstoji največ v ostri kritiki proti visokim davkom in dalje proti gotovi zunanjosti politike administracije. Ta dva predmeta nudita vsestransko politično orožje proti administraciji. Danes je veliko ljudi prizadeti s povišanimi davki. Je pač vojska, ki žre in bo žrla še dolgo. Ampak davki smrdijo vsakemu, in kakor obljube, če tudi prazne, da bo kaka stranka skušala davke znižati, prijetno vpliva na uho vsakega davkopalca. Dalje zunanja politika administracije ne ugaja vsem. Imaamo pač vse mogoče narodnosti, in pridobiti vse take nezadovoljne proti administraciji ob volitvah bo glavni cilj političnih nasprotnikov Roosevelta in njegove administracije. Glede zunanje politike ne soglašajo z administracijo niti vsi demokrati. Južni demokrati so v tem oziru prav močno pocepljeni. Mnogi so se politično odcepili že pri zadnjih volitvah. Pa ne samo, da ne soglašajo s zunanjostjo politike, hudo jim je na poti tudi naša notranja in socialna politika. Stari gospodarski načini, ki so nudili zlasti industrijskem bolj liberalne pogoje v gospodarstvu, jim niso šli še iz spomina, in še vedno upajo, da pridejo s kako novo administracijo zopet nazaj.

Stranki sicer še nista objavili svojih političnih platform. To pride ob času narodnih strankinj konvencij, ki se bodo vrstile tja enkrat v začetku poletja. Ko bosta objavili vsaka svojo politično platformo, bo mogoče šele natančno analizirati cilje in druge stranke. Je pa gotovo toliko, da bodo letos republikanci prišli na dan z zelo močno kampanjo, ker jim je silno veliko na tem, da bi dobili v roke vodstvo administracije ob zaključevanju vojne. Kljub temu, da bodo prišli na plan zelo močno, pa le še ni upanja, da bodo tudi zmagali. Kakor že omenjeno, Rooseveltu, ki je v največji gospodarski krizi znal tako mojstversko najti izhod iz krize, narod še vedno najbolj zaupa in mu najbrže tudi v nevarnih časih te vojne, ki se bo morebiti še precej časa vleka, bolj in več zaupa, kakor komur koli drugemu.

V kolikor je mogoče oceniti popularnost pa tudi prislužnosti republikanskih kandidatov, ki že sedaj isčejo naklonjenosti med republikanci za narodno konvencijo, imata največji in najboljši izgled Wendell Willkie in pa Tomaž Dewey, newyorški guverner. Oba sta spretna in razborita politikarja. Deweyeva popularnost sicer presega Willkija v gotovih krogih, ker slednji si je nakopal nevoljo vsled tega, ker je predlanskim in lani zagovarjal Rooseveltovo zunano politiko, kajti v starih republikanskih krogih imajo še vedno pred očmi tisto znanou politično disciplino, da kar napravi ali storí kdo iz drugega političnega tabora, je

in mora biti za nič, pa naj bo drugače še tako dobro. Ti so Willkieja proglašili za nekakoga političnega odpadnika, in zanj ni med njimi nobene milosti več. Ti potiskajo v ospredje Tomaža Deweya, newyorškega guvernerja, ki bo brezvomno proti Willkieju prece resen in težek utež. Lahko je tudi, da bo nominiran kak zdaj še čisto neznan kandidat. Kakor že bo, republikanci bodo letos pokazali vso svojo moč, kakor jo že dolgo niso.

V Jugoslaviji še o kakih obrisih, kako se utegne vse obrniti, ne moremo govoriti. Vse je še v temi, zamegljeno. Dnevne obrise prinašajo le uspehi, ako se prikažejo, danes v prid, jutri v škodo, če je uspeh pri odporu zoper tlačitev, ali pa uspeh pri nasprotnikih. Danes se dviga ta, jutri oni, pa zatone, ako zatone zvezde uspeha.

Tudi presojanje se more vršiti le po meri uspeha ali neuspeha, in ker še ni ničesar končnega, je vse le enodnevno. Pri tem pa ustaja neka vesela zarja, ker "od spodaj" bi lahko prišlo do sporazumljenja, ki naj bi pomendlo z vso staro ropotijo.

Politično vreme se spreminja tudi na drugih "frontah", v Španiji, Južni Ameriki. Skočili bodo tja, kamor se bo nagnila zmaga. Je od nekdaj tako bilo, in bo tako do konca dne.



### KAKO JE NA VZHODU

Elizabeth, N. J.

Redki so dopisi iz naše države, zato se naj pa jaz danes malo oglašim.

Tri sinove imam, pa je tako prišlo, da so vsi trije odšli in sva sama z možem ostala doma. Dva sinova sta člana ZSZ in spadata k društvu št. 31, Scranton, Pa., kjer je tajnik Fr. Vogrin. Njegov brat T. Henry je pa v mornarični rezervi in hodi na Case College v Clevelandu, O. — Torej, takole piše Johnny nekje iz Indije:

Dragi domači: Vem, da bi bil že čas pisati domov, ali tukaj naiši v Hawaii, Johnny pa je bil ravnokar prestavljen v Miami, Fla. Prej je bil v Brooklynu, N. Y., in je prišel večkrat ob sobotah zvečer domov. Zato je bilo žalostno slovo od njega letos na moj god, na dan sv. Nežje, 21. januarja. Tako žalostnega godu še nisem imela v celiem življenju, kot letos. Sedaj ne morem več pričakovati, da bo kateri domov prihajal, ker so vsi trijedaleč. Joseph je odšel ravno dve leti. On je priarmadi v Amarillo, Texas, saržent mehanik pri aeroplanih. Služil je 21 mesecev v Fort Sill, Oklahoma. Bil je, hvala Bogu, v dobro zdrav in je bil na dočasu vsako leto po dvakrat, do službe dveh let.

Od tukaj je veliko mladih očetov odšlo. Res je žalostno slovo od malih otročicev; vsak oče jih težko zapusti.

V tem mestu je več postojank Rdečega križa, kamor hodijo ženske delat — katera more — dvakrat na teden, zvečer po tri ure. Potrebujejo veliko obvez za vojake po bolnišnicah. Tudi dve Slovenki hodiči tukaj pomagat, Mrs. Turk in jaz, ker je v naši bližini, je tudi lepo in kratkočasno iti med druge ljude, predvsem je pa v veliko pomoci našim vojakom. Morebiti ravno za svoje sinove pripravljamo. Redka je mati danes, ki bi ne imela svojega sina v vojski.

Mnogo jih je že umrlo po daljnih tujih krajih, kjer ne bo mogla mamica nikoli groba obiskati in se ob njem razjedeti. Ko mati zve, da ji je padel sin v tujini, sirotva ne more do njega; prebudi se vsako noč; žalost ji ne pusti spati.

Stanujemo v barakah, po trideset v eni, ena vrsta postelj je v vrh druge (vse domače delo, žimnice so spleteni iz vrvice in je prijetno na njih ležati), kamenit tlak in stene ter slammata streha (bambus in slama).

Temu je dostavljena še prijetna uta ali porč. Ko spimo smo vedno pokriti z mrežico proti komarjem.

Delamo v dobro urejenih delavnicih, kamor smo jih imeli prej v Texasu. Vstanemo ravno pred zajtrkom, ki je ob 7:20 zjutraj, ob osmih pa gremo delat. Delavnice so približno tako daleč od nas, kakor je Evergreen ulica v Conneautu dolga. Ni nam treba korakati tja in nazaj.

Je prav tako, kakor če bi bil človek civilist. Kosilo je ob 11:30 do 1:00, potem gremo spet delat do 5:00. Od tedaj naprej je ves čas naš, samo da postane tako hitro temno, da ni mogoče veliko storiti.

Imamo gledališče na prostem, kjer kažejo novo predstavo vsak drug večer. Odprt

je vsak večer, razen v soboto. Movie slike niso najnovješe, prav stare pa tudi niso. Nocjo smo videli "Orchestra Wiwes" in bilo je prav dobro.

Tukaj imamo fin klub Rdečega križa, kjer se dobri soda in prigrizek, nadalje imajo čitalnico in igrališče za tennis, kjer prirejajo plese enkrat na teden.

Imamo krojačnico, zlatarno in urarno, brivnico, čevljarnico in pralnico. Z drugimi besedami, to je imenit kraj, najboljše taborišče v Indiji.

Pravijo, da je tukaj vse poseni, kar pa nikakor ni res. Ravno narobe, vse je zelo drag. Ta kos papirja me stane dva rupeja (66c), in vse kar bi človek red kupil, stane vsaj dvakrat ali celo trikrat toliko, kakor je res vredno. Če se začneš poganjati in "zgliha" za eno tretjino cene, so te še vedno potegnili.

Vsakdo in njegov brat sta berača. Krave dirajo prost po mestu, medtem ko vsakodobra. Denite to skupaj, pa boste imeli Indijo! Krave, vozilice (rickshaws), ki jih vlečejo ali moški ali pa konji in so največ še modela iz leta 1900, nekaj tudi novejših, berači, trgi in sejmi, poučne železnice in tako naprej. Zmejte vse to, potresite malo soli in popravite, pa boste imeli — imeli kaj? Ne vem, pa nobeden drug tudi ne ve.

Tudi nekaj modernih zabavijoč je na razpolago tukaj, toda stanejo preveč, da bi mogel človek hoditi tja vsak večer. Pišete stane več kot dva dolarja za četrtni galone, kljub temu pa je zanič.

Kadar bo spet plačilni dan, si bom kupil novo uniformo. Potem se bom dal pa posneti na sliko, da jo pošljem domov. Fantje tukaj se oblačijo in izgledajo veliko boljše, kakor smo v Državah. Vojaški policiji tam doma bi si gotovo populili vse lase, če bi kdaj hodil tam okrog tako, kakor hodijo tukaj.

Upam, da ste vsi zdravi. Glede mene Vam ni treba biti v skrbeh, ker se tukaj pravestno brigajo za vas. Prejšnji teden so nam dali injekcijo proti vročinski bolezni. Več jih je moral v bolnišnico, drugi pa smo se počutili precej slab par dnevi, zdaj je pa že spet vse v redu.

V enem svojih pisem mi pravite, naj pazim, da se ne prehladim. Če bi mi bilo treba sam na to pozititi, da se ne prehladim, bi bil ta kraj prava nebesa. Največja težava pa je, da imajo vsako znano in neznano bolezen ravno tukaj v Indiji. Če se človeka ena prime, mora paziti, da obenem ne dobi še tri ali štiri druge. — Johnny.

Njegov naslov se glasi: Cpl. John G. Berus, 15104652, Repair Sqdn., 48th A.D.G., A.P.O. 492 c/o Postmaster New York, N. Y.

Poročevalec

### DOMAČA PESMICA

Pittsburgh, Pa.

Naslednja pesmica bo najbrž znana vsem našim rojakinom, pa naj pridejo iz katerega kolikra. Mogoče je pa tudi, da nekateri še ni znana. Pri nas smo jo silno radi prevelali.

### DEKLE JE PRALA SRAJČKI

DVE

Dekle je prala srajčki dve na sredi morja te vode.

Prvo je prala bratecu, drugo pa svojmu ljubemu.

Al imaš raji brateca, kakor pa svojga ljubega?

Jaz imam raji brateca, kakor pa svojga ljubega.

Če brateca zgubila bom, več druzega ne dobila bom.

Če ljubega zgubila bom, pa druzega dobila bom.

Ljubi prime v roko meč, odsekla ljubci glavco preč.

Glavca po morju plavala, besede je zgovarjala:

"En lump si bil, en lump še boš,  
dokler po svetu hodil boš."

Ivana Kršul.

### SAMO NA ZAPADU SE LAHKO PRIPETI KAJ TAKEGA!

Tom Dennison, 30 let politični vodja, je bil eden najmogočnejši ljudi v Omaha, Nebraska. Baldy Jenks, krošnjar z jabolki in sladkorčki, pa je bil eden najbolj preprostih. Ta zgodbičica pove, kako so se pota teh dveh oseb pri nekem prav čudnem slučaju križala.

Dennison, ki je umrl pred devetimi leti, je bil na eni strani silno strog in oster, na drugi pa skrajno blagodrušen in radoveden, kakor so včasih politični yoditeli. Svojo organizacijo je vladal z železno disciplino in se ni nikoli obotavil zlomiči tiste, ki mu je nasprotoval. Posposta je skrivaj pošiljal posmot nasprotniku druž

# Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

## UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjevec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.  
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.

2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.  
Tajnik: Anthony Jersin, 4676 Washington St., Denver, (16) Colo.  
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, (16) Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

## NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1834 Forest St., Denver, (16) Colo.  
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.  
3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

## POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.  
2. porotnik: Johanna V. Morver, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.  
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.  
4. porotnik: Joseph Godoc, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.  
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So., Chicago, Ill.

## UDALJENO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec," 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne roči naj se pošiljajo na glavno tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prožne za sprejem v odreški oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zveze, naj se oglasti pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

## IZ GLAVNEGA URADA ZSZ

Članstvu Zapadne Slovanske Zveze se tem potom naznanja, da je gl. odbor na svoji redni seji, dne 29. januarja sklenil, da v letu 1944 je razpisana "ZAVARUJTE DRUŽINO KAMPANA" za nove člane. V tej kampanji bo dana prilika, da bo vsako krajevno društvo lahko pridobilo posebno nagrado, in sicer: Prvo nagrado \$50.00, drugo \$45.00, tretjo \$40.00, četrto \$35.00, peto \$30.00, šesto \$25.00, sedmo \$20.00, osmo \$15.00 in vsa društva, ki bodo pridobila 25 ali več članov, bodo upravičena vsako do \$10.00. Torej je dana prilika vsem društvom, ki bodo pridobila 25 ali več članov, da bodo prejela posebne nagrade. Društvo, ki bo pridobilo 200 novih članov, bo upravičeno še do nadaljnih \$250.00. Z drugo besedo rečeno, bo društvo, ki bo pridobilo 200 članov, upravičeno do \$250.00 in prve nagrade \$50.00, skupaj \$300.00, kakor tudi krasno kampanjsko trofejo in bo postalo "CHAMPION ZAVARUJTE DRUŽINO KAMPANA".

Vse provizije za nove člane bodo ostale po starem, oz. za \$250.00 zavarovalnine \$1.00, za \$500.00 zavarovalnine \$2.00, za \$1000.00 zavarovalnine \$3, za \$1500.00 zavarovalnine \$4.00, in za \$2000.00 zavarovalnine \$5.00. Ravno iste provizije se plačajo za otroke, ki pristopijo v mladinski oddelki v razreda JC ali JB, za ostale otroke, ki pristopajo v razred JA, kjer so mesečni asesmenti samo po 15, se bo pa tudi v nadalje plačalo za vsakega po 75c.

Ker gl. odbor želi, da se bo tudi v bodoče plačalo popolno zavarovalno za vse člane, ki so v službi Združenih držav in ki bodo slučajno padli na bojnom polju za domovino, zato je bilo sklenjeno, da v bodoče se ne bo sprejelo moških proslilcev med 16 in 38 letom starosti za več kot \$500.00 smrtnine. Kar je starih članov, oz. še zavarovanih za več kot omenjeno svoto, bodo ostali zavarovani tako kot so. To je torej določeno samo za one člane, ki bodo v bodoče pristopili za nedoločen čas, oz. za toliko časa, da bo vojne konec.

Sedaj se pa priporočam vsem krajevinim društvom, da greste na delo in pa da ne bo nobenega krajevnega društva, ki bi ob koncu tekočega leta ne bilo upravičeno vsaj do \$10.00 posebne nagrade, kajti 25 članov v enem letu je lahko pridobiti za tak solventno podporno organizacijo kot je ZSZ. Skušajte pridobiti samo vsaki mesec tri, pa jih boste imeli kar 36 novih ob zaključku tekoče kampanje. Novoprstoli člani bodo vam hvaležni, ker jih boste v tako dobro organizacijo pripeljali in Zveza bo pa vam plačala zgoraj omenjene lepe provizije in nagaže.

Z bratskim pozdravom, ostajam

Vam udani za uspešno zavarujte družino kampanjo,  
ANTHONY JERSIN, gl. tajnik.

## RESOLUTION

Pursuant to the authority vested in the Supreme Board by the provisions of Section 53 of the By-laws of The Western Slavic Association, be it hereby enacted that all male applicants between the ages of 16 and 38 years shall not be insured for more than \$500.00. All provisions of our By-Laws, conflicting with this enactment, shall be amended to comply therewith.

The above decision made by the supreme board shall apply only to new male members who will enter this Association after this decision will take effect in accordance with provisions set forth in our By-Laws.

All local secretaries of the subordinate lodges are hereby requested to read this amendment to our By-Laws at the next regular meeting of each and every lodge. In the event that 10 subordinate lodges will not file a protest as specified in Section 53 of our By-Laws, then the above decision shall become and be declared adopted as part of our By-Laws, so long as the war will last.

Fraternally yours,  
ANTHONY JERSIN, Supreme Sec'y.

## RESOLUCIJA

V smislu polne moči in pravice, ki jo ima gl. odbor kot določeno v točki 53 v pravilih Zapadne Slovanske Zveze, se s tem sklene, da vsi moški prisilci med 16. in 38. letom se ne morejo zavarovati za več kot \$500.00. Vse določbe naših pravil, ki so v konfliktu s to določbo, se tem potom amendirajo, da bodo v soglasju z omenjenim sklepom.

Zgorajšnja določba se tiče samo novoprstolih moških

prosilcev, ki bodo pristopili v Zvezo po sprejetju te določbe v smislu naših pravil.

Vse tajnike (ce) krajevnih društev se prosi, da prečitate to določbo na prihodnji redni seji vašega društva. V slučaju, da 10 krajevnih društev ne bo vložilo protesta proti zgoraj omenjeni določbi, kot določeno v točki 53 naših pravil, potem bo omenjena določba postala del pravil, dokler bo trajala ta neljuba vojna.

Bratski pozdrav,

ANTHONY JERSIN, gl. tajnik.

## INSURE THE FAMILY CAMPAIGN

At the recent Supreme Board meeting the officers were unanimous in the opinion that our Association should concentrate on insuring more entire families, especially juveniles, in the year of 1944.

It was decided that the campaign for new members this year is to be known as "INSURE THE FAMILY CAMPAIGN". The rules, terms, conditions and commissions are to be the same as those of the 35th Anniversary campaign of 1943. The eight prizes shall be as follows: \$50.00, \$45.00, \$40.00, \$35.00, \$30.00, \$25.00, \$20.00 and \$15.00. The ninth prize shall be \$10.00 to each and every lodge that enrolls the required quota of 25 new members in the event they do not win one of the eight main prizes. \$250.00 will be given every lodge enrolling 200 or more members.

Members are urged to be sure to have their entire families in the Association if this has not been done heretofore, and to invite all neighbors, friends and relatives to do likewise. More information is to be given in later issues of the official organ.

The membership is urged to read the minutes of the recent Supreme Board meeting in subsequent issues of this paper.

The Association extends sincere sympathy to Mr. Thomas J. Morrissey, Chairman of the Supreme Board of Trustees, who lost his beloved mother through death last week.

## ZSZ ENGLISH SECTION

## EDITOR'S NOTE:

Several articles are being published in this issue which arrived too late, and due to lack of space we were unable to print same in the Fraternal Voice last week.

## TWO DATES TO REMEMBER EACH MONTH IN DENVER

February is the next meeting of Trail Blazers. Every fourth Thursday is meeting night.

February 27 is the next meeting of the United Comrades juveniles. Every fourth Sunday afternoon is the meeting day for our kiddies.

A special day to remember in February is the 19th—Saturday before Lent—in the Slovenian Hall. The occasion is the Leap Year Dance by Lodge No. 41.

## JUVENILE DELEGATE CONTEST FAST APPROACHING END

Do you realize the much-advertised Juvenile Delegate Contest will end on December 31 of this year? We haven't said much about it for a time, but it still is in effect.

Briefly we explain the contest as a reminder to all members, especially to those who entered the Association recently. The Third Juvenile Convention is scheduled to be held in Cleveland, Ohio in connection with the Adult Convention in 1945. Any juvenile member of the WSA may qualify to become a juvenile delegate simply by obtaining 50 new adult and/or juvenile members from the time the contest started until the deadline on Dec. 31. The new members must have at least one year's premiums credited as paid before credit is given the candidate for him.

Denver friends of the Lipersick family at Rockvale, Colorado, extend sincere sympathy in the death of Grace Lipersick. The deceased was a sister of Joe Lipersick of Denver, formerly a Supreme Officer. She was secretary of Lodge No. 11 in Rockvale for many years and a delegate to the Chicago convention.

that we are unable to publish the poem at this time. Many thanks to Mrs. Grande.

Members are eagerly waiting to hear the results of the recent Supreme Board meeting and wonder what type of campaign is to be announced for 1944. Would be a good idea to grab up the new members you have in mind right now before someone else does.

Mrs. Anna Tezak says her three sons, Tony, Louie and Frank are doing right well in the service of Uncle Sam, and the pictures she displayed shows that the boys are in tip top shape. Of interest was the picture taken of Tony in Italy, according to the evidence in the background.

Word was slipped us that Miss Betty Zalar is coming to town shortly. We'll be glad to see this popular young lady.

John Peketz complains that his recent "tough luck" in pinochle is due to John Trontel plucking his own good-luck flowers at Cheeseman Park. The first John will pay a liberal reward if someone will find a way to stop the second John from doing this to him.

Denver friends of the Lipersick family at Rockvale, Colorado, extend sincere sympathy in the death of Grace Lipersick. The deceased was a sister of Joe Lipersick of Denver, formerly a Supreme Officer. She was secretary of Lodge No. 11 in Rockvale for many years and a delegate to the Chicago convention.

This is all I will mention at present. More will be published later. In the meantime, we urge all interested whether or not you have any credits to keep on working. And it is not too late to start. Any adult member may assist any juvenile to obtain the credits. Parents who have children in the WSA but are not themselves members may also participate. For full information consult your local secretary or contact Mr. Miroslavich at 3360 Vine—Phone Main 8320.

We wish Pvt. Swigle the best of luck in the army and a speedy return home with millions of other American boys in victory very soon.

## DENVER NEWS

The big event of the month, and the final one before Lent, is the Trail Blazers Leap Year Dance at the Slovenian Hall. From all indication and remarks a big crowd is expected and many servicemen are to be invited. Bring one yourself. Saturday, February 19 is the day.

Supreme Trustee, Mike Popovich, made a flying trip to Chicago where he will visit Mike, Jr., on furlough. He will also visit son John and a host of friends. Miho will return in time for the Supreme Board meeting.

Denverites without a doubt will invest their time, energy and money for the success of the 4th War Loan. Another good way to make a similar investment is membership in any one of the three Denver lodges.

Pvt. Frank C. Vrbancic of Kansas City, now stationed at Buckley Field in training as an Air Corp Cadet after two years in the Altutians Islands, has been "adopted" by Mr. and Mrs. Geo. Miroslavich during his stay in Denver. Frank met the pinochle gang at Zalars and many others at the Slovenian Gardens and states it made him feel just like he was at home. Sgt. Ray Jersin is also stationed at Buckley Field and is a frequent visitor with his folks.

Mrs. Mary Grande furnished us a poem sent by Frank (Nixie) Menchin from Iceland and informed us that the twin brothers John and Tony are also in the service. Tony is at Davis Monthan Field, Tucson, Arizona and John at Camp White, Oregon. (At this writing John was in Denver on furlough). We regret

early welcome is extended to the 150 new members joining with us last year and urge them as well as our other members to bring the protection and service of the Trail Blazers into many, many more homes this year.

## Support Leap Year Dance

The first job in the immediate future for each of us to support is the Leap Year Dance to be given at the Slovenian Hall on Saturday evening, February 19. Good music, refreshments and usual program is being provided for the pleasure of our WSA members in Denver and vicinity and for our many friends, especially servicemen from nearby camps, who constantly ask that we sponsor such an affair. Invite all your friends and neighbors to join us in fun in the last dance before the Lenten season.

We take this means to thank our many friends and non-member parents who have children in our lodge for favors and many acts of helpfulness granted us in past months. Rest assured that your help is appreciated and will revert back to you a hundredfold.

We emerged at the beginning of this year as the largest lodge in the Association, having 257 adults and 356 juveniles for a total of 613. During 1943 we progressed financially. So we have reason to rejoice as we are determined to make our 15th anniversary year even better. A broth-

## FINANCIAL REPORT OF THE JUV. DEPT. OF THE WSA FROM JULY 1, TO DECEMBER 31, 1943

## FINANČNO POREČILO ML. ODD. ZSZ OD 1. JULIJA DO 31. DECEMBRA 1943

Lodge	No. of Members	Amount	Lodge	No. of Members	Amount
Dr.	Število članov	Vsečio	Dr.	Število članov	Vsečio
1	251	\$286.92	33	363	357.66
3	195	177.75	34	1	.90
4	20	17.25	36	147	162.75
5	112	98.40	37	12	11.05
6	22	20.70	38	81	133.74
7	45	42.90	41	356	318.28
8	15	12.75	44	14	11.85
9	57	51.30	45	62	57.00
11	9	7.95	46	6	4.50
14	95	118.77	51	24	21.75
15	13	12.15	52	67	88.88
16	229	219.71	53	18	15.75

# KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj :: Poslovenil — Al. Benkovič

Sedaj pa vas vprašam vse: kaj zasluži gost, ki je prišel na ženitino, a ni oblekel svatovske obleke? Kaj govoriti o njem pismo? 'Zvezite mu roke in noge, vzemite ga in ga vrzite v vnašnjo temo, kjer bo jok in škripanje z dobrimi!'

Tako je govoril Ivan, narod pa je molče poslušal to samovoljno rabo evangeljske prilike, ne da bi sočustoval z Vjazemskim; pač pa ga je globoko pretresel hitri padec silnega ljubimca.

Nihče izmed opričnikov si ni upal ali ni hotel izgovoriti besede v obrambo Vjazemskoga. Na vseh obrazih se je izražala groza. Edini Maljuta ni kazal v svojih zverskih očeh drugega kot pripravljenost, da takoj izvrši carsko povelje. In pa se obraz Basmanova je izražal zlobno zmagoslavje, dasi se je trudil, da bi ga skril pod krinko ravnodušja.

Vjazemskemu se ni zdelo potrebno, da bi se opravičeval. Poznal je Ivana in sklenil potrežljivo prenesti muke, ki so ga čakale. Njegov obraz je ostal trd in dostojski.

"Odpeljite ga!" je rekел car. "Kaznjujem ga kakor tistega razbojnika, ki se je pritekel k meni v spalnico in ki se čaka svojega plačila. A čarodeja, s katerim se je bavil, poiščite in pripeljite v Slobodo. Pri strogem zaslišanju naj izpove še kaj novega... Velika je zloba kneza tega sveta," je nadaljeval Ivan dvignil oči k nebui, "kakor rjavec lev hodi okrog, da bi me požrl, in celo med mojimi svetovalci si najde vernih hlapcev. Toda jaz zaupam v milost božjo in s pomočjo Gospoda ne pustum, da bi se ukoreninila izdaja v Rusiji!"

Ivan je stopil z odra, sedel na konja in se vrnih nazaj v dvorec, obdan z molčečo množico opričnikov.

Maljuta je pristopil k Vjazemskemu z vrvoj v roki.

"Ne zameri, knez," je rekel porogljivo in mu na hrbitu zvezal roke, "jaz sem pač hlapec."

Obkolil je Vjazemskega s stražo in ga opeljal v ječo.

Ljudstvo se je pričelo razhajati molče ali pa je šepetajo govorilo o vsem, kar se je bilo zgodilo. Kmalu je bil še pred kratkim tako mnogoljudni trg prazen.

### 33. Svetinja Basmanova.

Vjazemski je bil zaslišan, ali nobena muka ga ni prisilila, da bi bil zinil le beseđico. Z nenavadno silo volje je molče prenašal nečloveško mučenje, s katerim si je prizadeval Maljuta, da bi izsilil iz njega priznanje, češ, da je nekaj nameraval zoper carja. Iz ponosa, iz preziranja, ali pa zato, ker se mu je bilo življenje pristudio, niti ni poskusil ovreči obrekovanja Basmanova s tem, da bi izpovedal, kako ga je samega srečal pri mlinu.

Na carjevo povelje so prijeli mlinarja in ga na skrivenem pripeljali v Slobodo, muncili pa ga niso.

Basmanov je pripisoval uspeh svojega obrekovanja vplivu tirliča, ki ga je imel vedno pri sebi, in je bil tem bolj prepričan o njega čarodejnih močih, ker ni Ivan kazal niti najmanjšega sumu. In čeprav se mu je posmehoval kakor prej, je bil vendar dosti prijazen z njim.

Tako je Basmanov ugonobil enega izmed svojih tekmecev in videl, da mu postaja Ivan Vasiljevič zopet naklonjen, vedel pa ni, da mlinar že sedi v slobodski ječi; zato je postal še bolj ošaben. Ravnal se je po prejetem navodilu in smelo gledal carju v oči, se prosto šalil z njim in drzno odgovarjal njegovemu posmehovanju.

Ivan Vasiljevič je vse potrežljivo prenašal.

Nekega dne je zopet napravil svoj običajni obhod s svojimi najbližnjimi ljubimci, med drugimi z obema Basmanovima; bil je v sosednjem samostanu pri jutranji

### ZAVEZNKI ODBIJAJO HUDE NAPADE; DRUGE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

kar jim pa seveda ne bo uspelo.

Amerikanci so vse nemške proti napade do ponedeljka jutra odobili. Nemci nadaljujejo z napadi, toda izborni ameriško orožje jih odbija in jim povzroča visoke izgube. Angleži so se na eni točki na vzhodni strani moralni umakniti za šest milij, to pa le iz razloga, ker so bili izpostavljeni nevarnemu sovražnemu obstrelevanju. Drugače držijo svoje pozicije trdno vse povsod. Ameriške čete bijejo trdovratne boje za Cassino. V mestu divljajo boji od hiše do hiše in zgube so visoke na obeh straneh. Letalstvo igra veliko vlogo na vseh točkah fronte.

### Pearl Harbor, Havajska.

Poročilo iz Kwajalein otoka omenja, da so Amerikanci zasedle večino maršalskih otokov.

Vsaj vsi važnejši večji otoki so v njihovih rokah. Udar na maršalske otoke je bil sijajno izveden in to v veliko manjšimi izgubami, kakor so pričakovali.

Amerikanci hite s popravljanjem letalske postaje in pristavov na otokih, s katerimi bodo prej ali slej udarili naprej v območje drugih pacifiških otokov, ki so še v japonskih rokah.

Med tem stalno nadaljujejo zračni napadi na Rabaul in druge kraje v južnem Pacifiku. Letali so potopili tudi več transportnih in drugih japonskih ladij tekom zadnjih dni.

### Odkod prihajaš?

Ivan je vprašal Ivan, kakor bi ga ne bil pričakoval.

A Maljuti se ni mudilo z odgovorom. Najprej se je poklonil njemu, potem pa je stopil k opatu.

"Blagoslov me, oče," je rekel priklonivši se, medtem pa je z očmi ošnil Fedora Basmanova, katerega je takoj obšla zla slunja.

"Odkod prihajaš?" je ponovil Ivan in mu neopaženo namignil.

"Iz ječe, gosudar; čarodeja sem mučil."

"Kaj je novega?" je vprašal car in se mimogrede ozrl na Basmanova.

"Vse mogoče stvari godrja; težko ga je razumeti. A nekaj smo razumeli, ko smo mu pričeli skele treti: — Ni samo Vjazemski prihajal k meni; prihajal je tudi Fedor Basmanov in od mene prejel koren, ki ga sedaj nosi na vratu."

In Maljuta je zopet pogledal Basmanova.

Basmanov se je izpremenil obraz. Vsa predznost ga je minila.

"Gosudar," je rekel s silnim naporom, da bi se kazal mirnega, "bržkone me obrekuje zato, ker sem ga izdal tvoji carski milosti."

"In ko smo mu pričeli žgati podplate," je nadaljeval Maljuta, "je tudi povedal, da je bil potreben ta koren Basmanovu zato, da bi uničil tvoje gosudarsko zdravje."

Ivan je pozorno zrl na Basmanova, ki se je zamajal pod tem pogledom.

"Batjuška car!" je rekel. "Da te le veseli poslušati, kar pravi mlinar! Ko bi bil znan z njim, ali bi ga bil ovadil?"

"Bomo takoj videli. Odpni kaftan; bomo videli, kaj imaš na vratu."

"Kaj neki razen križca in svetinj, gosudar?" je rekel Basmanov z glasom, ki je izgubil vso svojo uverjenost.

"Odpni kaftan!" je ponovil Ivan Vasiljevič.

Basmanov je krčevito odpel vrhnje gumbe na svoji obleki.

"Izvoli," je rekel in podal Ivanu verižico s svetinjami.

A car je razen verižice opazil na vratu Basmanova še svileno vrečico.

"Kaj pa je to?" je rekel in sam odpel draguljasto zaponko na njegovem vratu ter potegnil izpod košulje vrvico z vrečico.

"To," je rekel Basmanov s poslednjim zatajevanjem, "to, gosudar... je materin blagoslov."

"Naj pogledam blagoslov!" — Ivan je izročil vrečico Grjaznemu. "Na, prezeš ga, Vasjuk!"

Grjazni je z nožem prerezl zunanje blago, razvil vanj zašti košček platna in stresel nekaj na mizo.

merskega kandidata, ki se bodo vrstile v aprilu letos. Demokratska stranka v Illinoisu upa, da bo z Courtneyem zopet izvovala nazaj governorski stol v Illinoisu.

### ZAVEZNKI AEROPLANI BOMBARDIRALI MARIBOR

(Nadaljevanje s 1. strani)

jetno policijsko gonilo velika nervoznost hrvaških marionetnih vladarjev, katere so prestrašile govorice, da je bilo dan poprej spuščenih na hrvaško ozemlje 2,000 padalcev. Te govorice, ki so bile nastale v Zagrebu je dunajska agentura Transcontinent Press takoj zapisala, toda Sabljak je bil takrat svoj aparat že poginal naprej, da vprizori svojo noč strahu in groze v prestolnici.

### ZAHVALA

Podpisana se najprej zahvala Bogu za nazaj dobijeno ljudko zdravje, ko sem prestala težko operacijo v Sacred Heart Eau Claire bolnišnici. Dalje se zahvalim našemu častitemu g. župniku Rev. Stragišar, Mrs. Buckovec in sinu, ter našim zetom in hčeram, ki so me obiskovali v bolnišnici, in hčerki od Mr. in Mrs. Bakuk. Ona je tam zaposlena, ter me je prišla obiskat vsak večer, in mi je vselej kaj prinesla. Lepa hvala tudi ženam, katere so me obiskovali le potem na mojem domu in ker so mi prinesle veliko dobrega sadja. Posebno se še zahvalim Mrs. Artač in Mrs. Buckovec, ker so mi prinesle lepe rože; ohranila jih bom za spomin.

**Mrs. John Morgal,**  
(Ogl.) Willard, Wis., R. 1

### OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH!

# Pisanopolje

J. M. Trunk

V Teheranu je šlo brezvom za važne svetovne zadeve. Te glave ne prilejo skupaj, kar se politikarji sestanejo v kaki kavarni. Kaj prinesej razgovori, se bo še pokazalo.

En pojav je bil London in Washington sta prej želela, da naj bi Moskva vsaj ne bila zmogljiva. Stalingrad je stvar predragičil, in — hočeš, — Moskvo ne morejo potisniti na stran, vsaj razgovori morajo biti. Za zelo važne zadeve je šlo, pri malih tudi, ne le pri večjih. List, ki se štuli, da edino pravilno tolmač politiko pet milionskega naroda, cigar usoden, Slovencev, Srbov ne omenijo, pravijo pa, da bi šli v kako federacijo. S kom? S Francijo, Latvijo? Zahtevajo vse "zgodovinsko" ozemlje, toraj Bosno, Hercegovino. Tam pa je do šest sto tisoč Srbov. Ali bo šlo vse po njegovi politiki. Križ.

**Vidim, da so Hrvati ustavili ali nameravajo ustanoviti "Vrhovno Vjeće ameriških Hrvata".** Je njih zadeva. Vidim tudi program: Hrvatska država. Well, jaz bi rad videl tudi slovensko državo, ako je mogoča. Sosedov, Slovencev, Srbov ne omenijo, pravijo pa, da bi šli v kako federacijo. S kom? S Francijo, Latvijo? Zahtevajo vse "zgodovinsko" ozemlje, toraj Bosno, Hercegovino. Tam pa je do šest sto tisoč Srbov. Ali bo šlo vse po njegovi politiki. Križ.

**Tito, Tito. Look out!** Ob polomu smo bili zbrani v Celovcu. Kako in kaj zdaj? Nekdo prinese vest, da so "Borovljane" nekaj. Nekaj je bilo na tem. "Živo", zaori po dvoran, "živo Trunk". Jaz sem najbolje vedel, kako je, in je bilo bolj mršavo, negotovo. Po poluri pride druga vest. "Nemci marširajo..." Končno se dvigne nekdo in zbrusi ogorčeno meni v obraz: "Kdo pa je vam ukazal, da zasedete, prevzemate?" Nekaj tednov prej je bil izdan sklep: "Ako pride do polomije, skušite prevzeti občine." Ko so pa Nemci marširali, je pa bilo: "Kdo je vam dovolil?" Tako je bilo tedaj.

Vesti so bile: Tito je Nemec. "Živo Tito," Mihajlovič je pozabljeno. London, Washington, Moskva, vse je za Tita. Pride pa vest: "Nemci so Tita nabili." Well, danes je zopet Mihajlovič na konju. Kako bo jutri, ne vem. Tako je na svetu, kadar je uspeh, in malo drugače je, kadar ni uspeha. Kdo je Tito, kdo Mihajlovič... kaj zasedeta, vse izgine, kaj zasedeta, kaj ne izgine, kaj zasedeta, kaj ne izgine.

**Ivan Molek ima križe z do-pisniki, in ti z njim.** Me ne bri-ga. Gre večinoma okoli Rusije.

I. Molek zajaže konjčka: Diktatura, ni demokracija...

Zadnjič pa je le zapisal, da utegne priti v Rusijo do demokracije. Vrlo dobro. Zdaj gre za Curzonovo mejo. Vse kriči. Pa zapiše I. Molek razsodno:

Malorusi skupaj, Ukrajinci skupaj, kakor hočemo imeti vse Slovence skupaj. Puca zora, bit će dana!

### NAPRODAJ IMAM:

5-stanovanjska zidana hiša, 4 stanovanja po 3 sobe, 1 stanovanje 5 sob; nahaja se na 26. cesti in Harding Ave. Meščeni dohodki znašajo \$180. Cena je \$8,700.

2-stanovanjsko zidano hišo po 6 sob, centralna kurjava. Cena je \$6,500;

5-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe. Cena je \$6,500;

5-sobni zidan "cottage", furnace heat; cena je \$3,000; 500 dolarjev takoj;

3-stanovanjsko zidano hišo na Millard Ave in 26. cesti, centralna kurjava; cena je \$9,500;

6-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe, najemnina na mesec dona \$120, cena je \$7,500.

Imam še več drugih hiš v Lawndale okrožju in drugod naprodaj.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na:

**ANTON JORDAN,**

3734 W. 26th St., Chicago, Ill. Tel. Lawndale 2229, Res. Tel. Rockwell 7196



**DR. JOHN J. SMETANA**

Pregleduje oči in predpisuje  
čicala. — 23 let izkušnje  
OPTOMETRIST  
1801 So. Ashland Avenue  
Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9  
zjutraj do 8:30 zvečer.

## \$2.00 ZA SAMO \$1.00

To je dobra kupčija za vas!  
Kje se pa to dobri? Berite!

Knjigarna Amerikanski Slovenec ima na roki še nekaj slovenskih kn